

Taxon Achimenes venusta

Název taxonu	Achimenes venusta
Vědecký název taxonu	Achimenes venusta
Jména autorů, kteří taxon p...	Paxton (1847)
Odrůda	‘Ambroise Verschaffelt’
Český název	křivutka spanilá
Synonyma (zahradnický pou..	Achimenes hybrida Hort. (nom.illeg.)
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Neotropická květenná říše a Karibská oblast
Biogeografické regiony - po..	zahradní hybrid - rodičovské druhy z jihu Mexika (Achimenes patens Benth.) nebo z celého Karibiku (Achimenes erecta Fuchs)

Zařazení

Fytocenologický původ	zahradní hybrid - rodičovské druhy na mokřích skalách a kamenitých potočních březích v sezónně opadavých selvas do 1600 m nadmořské výšky (ptenofylofyt, petrochtofyt)
Pěstitelská skupina	Interiérová rostlina okrasná listem
Životní forma	Kryptofyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	větvené byliny, dle odrůdy zpravidla do 0.2 - 0.4 m vysoké
Kořen	nitkovité kořeny z oddenků pokrytých masitými šupinami
Výhony	vystoupavé, měkce pýřité, zpravidla purpurové, vstříčně olistěné
Listy	řapíkaté, hrotnatě vejčité se zubatými a brvitými okraji, pýřité, shora temně a leskle zelené, vespod často purpurové, lysé anebo pýřité
Květenství	květy vyvíjeny soliterně na krátkých stopkách z paždí listů
Květy	souměrné, různobalné, pětičetné, srostloplátečné s dlouhou korunní trubkou a velkými okrouhlými laloky, v různých velikostech a barvách
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	dvoupouzdrá okrouhlá tobolka (bez okrasné hodnoty)
Semena	velmi drobná, podlouhle elipčitá
Možnost záměny taxonu (+..	z původních druhů především s rodičovským Achimenes patens Benth. (listy v páru nestejně a hrubě zubaté), vše ale komplikováno

množstvím sekundárních hybridů s *A. grandiflora* DC., *A. skinneri* Lindl. nebo *A. longiflora* DC. (často s většími, ostruhatými květy a listy v přeslenech)

Dlouhověkost při respektování klidového režimu relativně dlouhověká

Doba kvetení

Začátek doby kvetení Říjen

Konec doby kvetení Únor

Doba kvetení - poznámka kvete po celou vegetaci, růst a kvetení v dlouhodobých poměrech

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce ✓

Faktor světla - polostín ✓

Faktor světla - poznámka produkce 16-24 klux, k udržení kvality v bytech nejméně 4-6 klux, lépe prospívá v pkenních truhlících

Faktor tepla skladování rhizomů 10°C-16°C až dva měsíce; narašení rhizomů 20°C; řízkování 20°C-26°C; po zakořenění 18°C-20°C, od 24°C větrat; 14°C a méně - pozastavení růstu; generativní množení: výsev 22°C

Faktor vody množení 80% RVV, po nahrnkování 60%-80% RVV, voda 20°C (ne pod 16°C, ne na list!)

Faktor půdy propustný lehký substrát, např. baltská rašelina s perlitem (pH 5.5-6.5). EC do 1 mS/cm

Užité vlastnosti

Choroby a škůdci početné deuteromycety (*Colletotrichum*, *Alternaria*, *Myrothecium*, *Oidium*, *Botryotonia*, *Rhizoctonia*, *Phytophthora*, *Cylindrocarpum*, *Fusarium*); ze škůdců mšice (*Idiopterus*, *Macrosiphium*), třásněnky (*Thrips*), molice (*Trialeurodes*), štítenky (*Pulvinaria*, *Coccus*, *Saissetia*), roztoči (*Polyphagotarsonemus*), háďátka (*Trichodorus*, *Scutellonema*)

Doporučený spon pro výsad.. produkce: narašení rhizomů 1400-1600 /m²; 8-9 cm hrnky až 120 /m²; konečné rozestavení dle odrůdy 30-48 rostlin /m²

Množení

Množení Řízkování, Listové řízky, Vrcholové řízky, Osní řízky a „in vitro“ (mikropropagace)

Množení - poznámka množení rhizomy: v prosinci, nevyrovnané rašení, jen pro odběr řízků od března do června; listové řízky: pouze k produkci rhizomů;

	výjimečně i oddrožené šupiny z rhizomů - při nedostatku množitelského materiálu
Mezihrnky	2-3 cm multiplat a (přepichování z výsevů) nebo 5 cm hrnky s jedním řízkem u zaštipovaných kultur (též konečné hrnky pro miniplanten)
Konečné hrnky	8-10 cm hrnky dle vzrůstu odrůdy (tři řízky nebo 3-5 rostlin z multiplat)
Retardace	daminozid 0.1%-0.2% (u nás nyní nepovolen), chlormequat 0.3% - dle potřeby u vzrůstnějších odrůd po 8-10 dnech opakovat
Reakční doba	exaktní data dosud neprověřena
Doba kultivace	z řízků v 8 cm hrnkách dle ročního období 8-10 týdnů, zaštipované v 10 cm hrnkách o 2-3 týdny déle; z výsevů 20-26 týdnů
Odrůdy	několik set hybridních odrůd v široké paletě barevných odstínů, lišících vzrůstem a velikostí květů (drobnokvěté 'Ambroise Verschaffelt', 'Vivid', 'Camillo Brozzoni', 'Claret', 'Tarantella', 'Sabrina', zvláště velkokvěté 'Erlkönig', 'Doris', 'Tetra Beauty', 'Kim Blue' a další); také plnokvěté 'Desirée', 'Stan Delight', 'Petite Fadette' atd; pro výsevy F1 hybridy 'Palette', 'Carmencita', 'Primadonna'

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky obrat na VBN zanedbatelný: r.2005 jen asi 63 tisíc prodaných hrnků (meziroční nárůst okolo 10%) s obratem 63 tis.eur - z toho 33 tisíc "overig rood" a 30 tisíc "overig blauw"

Odkazy

- Vlahos J.C. (1990): Daylength influences growth and development of Achimenes cultivars. HortScience 25 (12): 1595-1596; Stahn B.& al. (1987): Grünpflanzen in Tabellen und Übersichten. VEB Deutscher Landwirtschaftsverlag, Berlin.

Grafické přílohy

